

vybraných rodov lichenikolných húb (N. Varga a E. Farkas) a biogeografi fotobiontov rodu *Asterochloris* (O. Peksa a J. Steinová; Západočeské muzeum v Plzni a PŘF UK, Praha). Príspevok o tom, aké sú lišajníky významné modelové organizmy v biologickom a ekologickom výskume, predniesol M. Bačkor (PríF Univerzity P. J. Šafárika, Košice). Kolega S. Kondratyuk (M.H. Kholodny Institute of Botany, UAV, Kyjev) prezentoval objavy nových druhov pre vedu, z ktorých jeden pomenoval na počesť Ivana Pišúta – *Ivanpisutia oxneri*. Okrem odborných prednášok pripomenul život jubilanta v obrazoch, citáciách a historkách úsmevným a milým spôsobom kolega a priateľ J. Liška. Na záver zazneli gratulácie a pozdravy jubilantovi. Po seminári na počesť oslávenca nasledovalo neformálne priateľské posedenie, z ktorého sa tešili všetci prítomní a sám oslávenec mal možnosť prehodiť pár slov s obľúbenými kolegyňami a kolegami z okolitých krajín. Všetkým prítomným ďakujeme za účasť. Ivanovi želáme mnoho ďalších lichenologicky plodných rokov a „Sto rokov, nech žije, žije nám“!

Alica Košuthová

Úmrtí – Kamil Rybníček (*1933)

Dne 17. 12. 2014 náhle zemrel ve věku 81 let doc. RNDr. Kamil Rybníček, CSc. Začínal jako algolog, později se stal fytoecologem a vegetačním ekologem. Z této doby pochází jeho unikátní údaje o druhovém složení a chemismu minerotrofních rašeliníšť na Českomoravské vrchovině a na Oravě, včetně řady údajů o výskytu a stanovištních nárocích rašeliníštních mechorostů. V této době publikoval i několik, dodnes často citovaných bryofloristických příspěvků. Později se na Botanickém ústavu AV ČR začal zabývat analýzou zbytků semen, dřeva a mechorostů v rašelinných profilech. Paleoeologické práce s hlavním zaměřením na mechorosty mají dlouhou tradici ve Skandinávii, Velké Británii nebo v severní Americe, u nás však byly mechorosty v profilech dlouho opomíjeny. Kamil Rybníček mezi ekology, fytoecology a paleobotaniky vynikal výbornou znalostí rašeliníštních mechorostů. Byl schopen v profilech rozeznat a určit řadu druhů, které jsou dnes na našem území vzácné nebo vyhynulé. Jeho geobotanický výzkum postupně integroval historický a sukcesní pohled na diverzitu rašeliníšť a využil ve známé monografii věnované rašeliníštím na Českomoravské vrchovině (1974) a první vegetační přehled rašeliníšť (1984). Ten vycházel z klasické Skandinávské školy a vynikající ekologické a sukcesní znalosti. V klasifikačním systému tohoto přehledu hrály klíčovou roli mechorosty jako významní indikátoři chemismu prostředí a sukcesního stádia rašeliníště. Modifikací zmíněného systému je i současný přehled vegetace rašeliníšť publikovaný ve třetím díle monografie Vegetace ČR. Paleoeologie se s geobotanikou prolínala i v dalším Kamilově výzkumu, například při konstrukci geobotanických map pro Československo i celou Evropu. Postupem času analýzu makrozbytků opouštěl a věnoval se hlavně interpretaci palynologických dat, získaných jeho ženou Eliškou. Přednictvím studentů však své zkušenosti získané makrozbytkovou analýzou předal dál. Díky jeho ochotě k vedení mezioborových projektů, zaměřených na diverzitu, ekologii a paleoeologii různých taxonomických skupin na prameništích Západních Karpat, se na Masarykově Univerzitě a Botanickém ústavu AV ČR v Brně ustanovila dodnes

aktivní mezioborová výzkumná skupina. Od 90. let spolupracoval s Agenturou ochrany přírody a krajiny při monitoringu vrchovišť v Jizerských horách a Jeseníkách. Tento monitoring časem vyústil v další mezioborový projekt. Kamil Rybníček byl mezinárodně uznávanou osobností v oborech ekologie rašelinišť, geobotaniky a paleoekologie. Byl i jeden z mála čistě ekologicky orientovaných bryologů a dlouholetým členem naší sekce. Rád bych mu touto cestou poděkoval za vše, co pro naši brněnskou výzkumnou skupinu udělal. Rádi jsme se s ním potkávali a bude nám chybět.

Michal Hájek

Rudolf Šoltés (*1945) – 70 LET

RNDr. Rudolf Šoltés, CSc. je jedním z mála současných profesionálních bryologů na Slovensku. Věnuje se převážně ekologii, fytoocenologii a rozšíření horských a rašeliništních druhů mechorostů. R. Šoltés se narodil 8. 4. 1945 v Popradě (Poprad-Velká). Vystudoval na Přírodovědecké fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, kde pak v roce 1973 získal titul RNDr. v oboru botanika a v roce 1985 vědeckou hodnost kandidáta biologických věd (CSc.). Jeho disertační práce „Ekologicko-syntaxonomické hodnotenie bryocenóz Vysokých a Belianskych Tatier“ posléze vyšla jako monografie v sérii Biologické práce SAV v roce 1989. V té době představovala v taxonomicky orientované československé bryologii mimořádný úkaz ekologicky pojaté práce. Obsahovala i popis mechových společenstev a původní ekologické indikační hodnoty pro jednotlivé druhy. Po odchodu z Univerzity Komenského v Bratislavě působil v letech 1974–2007 na Výzkumné stanici TANAPu v Tatranské Lomnici, kde se intenzivně zabýval bryoflorou Vysokých Tater. Přinesl řadu zajímavých chorologických nálezů, včetně nálezů nových druhů pro území Slovenska. Všechny významné nálezy dokumentoval i fytoocenologicky a ekologicky (chemismus vody a půdy). Postupně se zaměřoval na skupinu glaciálních reliktních, které jsou dnes ve střední Evropě extrémně vzácné a ohrožené. Tento zájem jej svedl z vysokých hor do podhůří, na reliktní rašeliniště vnitrokarpatkých kotlin. Postupně začal mapovat glaciální relikty na rašeliništích celého Slovenska a ověřovat jejich historické výskyty. Stal se rovněž předním slovenským odborníkem na rod *Sphagnum*. Při mapování rašelinišť Slovenska organizovaném organizací DAPHNE určoval sběry všem mapovatelům. Zavalen množstvím „geobotanických“ sběrů strávil touto činností hodně času, ale tato akce přinesla i několik nových, překvapivých výskytů vzácných rašeliništních druhů v méně známých oblastech. Zájem o glaciální relikty jej přivedl i k analýze subrecentních makrozbytků mechů na nejvýznamnějších slatiništích, tento výzkum však zůstal nepublikován. Zabýval se i rozšířením a druhovým složením rašelínkových bultů na vápnatých slatiništích a unikátním víceletým sezónním sledováním trvalých ploch s *Meesia triquetra* a *Pseudocalliergon triforium* na lokalitě Belanské lúky. V práci na mapování výskytu glaciálních reliktních a zkoumání jejich ekologie pokračuje i při jeho současném zaměstnání na Výzkumném ústavu vysokohorské biologie Žilinské univerzity, kde působí od roku 2008. K řadě výzkumných aktivit mu zde přibyla